

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 192/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu konanom 9. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť F. B., P., zastúpeného advokátom JUDr. K. P., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri preskúmvaní rozhodnutia Ústavu pamäti národa č. DR/2006/00415 z 20. augusta 2007, ako aj základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Ústavu pamäti národa o jeho žiadosti o priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja č. DR/2006/00415 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2009 doručená sťažnosť F. B., P. (ďalej len sťažovateľ), zastúpeného advokátom JUDr. K. P., P., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) pri preskúmaní rozhodnutia Ústavu pamäti národa (ďalej len „ústav“) č. DR/2006/00414 z 20. augusta 2007 (ďalej len „rozhodnutie ústavu“), ako aj základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím ústavu o jeho žiadosti o priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja (ďalej len „žiadosť sťažovateľa“) č. DR/2006/00415 z 10. augusta 2007 (ďalej len „žiadosť sťažovateľa“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ žiadosťou z 12. mája 2006 požiadal o priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja a vojnového veterána podľa zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji v znení účinnom do 31. marca 2009 (ďalej len „zákon o protikomunistickom odboji“). Komisia ústavu rozhodnutím z 20. augusta 2007 č. DR/2006/00415 nepriznala sťažovateľovi postavenie účastníka protikomunistického odboja. Listom z 10. augusta 2007 ústav sťažovateľovi oznámil svoje rozhodnutie. Sťažovateľ podaním zo 7. septembra 2007 požiadal ministerstvo o preskúmanie rozhodnutia ústavu. Keďže o žiadosti sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutia ústavu ministerstvo nerozhodlo ani po 7 mesiacoch od podania žiadosti, listom z 30. apríla 2008 sťažovateľ urgoval vydanie rozhodnutia u ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“). Ministerstvo napriek tomu o žiadosti sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutia ústavu do dňa podania sťažnosti nerozhodlo a minister nereagoval ani na urgenciu.

Podľa sťažovateľa „... Ministerstvo spravodlivosti naďalej porušuje právo na prejednanie veci zákonným postupom bez zbytočných prietahov, tým, že ignoruje prejednanie žiadosti o preskúmanie rozhodnutia ÚPN zo dňa 7. 9. 2007“.

Sťažovateľ ďalej uvádza: „Ústav pamäti národa (ÚPN)... nezákonným postupom vopred prejudikoval rozhodnutie komisie ÚPN, ktorá o žiadosti rozhodovala až 10 dní po rozhodnutí predsedu Správnej rady ÚPN. Porušovateľ v odôvodnení rozhodnutia konkrétne bližšie neuviedol a nešpecifikoval dôvod nepriznania postavenia účastníka protikomunistického odboja, pričom sa nezaoberal preskúmaním aktivít uvedených v bode 2

jeho žiadosti ako aj činnosťou, ktorá nebola odhalená ŠtB. Postup predsedu ÚPN je kontroverzný, pretože na jednej strane nepovažuje sťažovateľa za účastníka protikomunistického odboja, ale v rozpore s tým sa na neho obracia listom ako na predsedu organizácie bývalých politických väzňov SZČP, aby táto organizácia intervenovala v jeho prospech keď hrozilo zrušenie ÚPN. Na základe postupu ÚPN sa sťažovateľ vzdal funkcie predsedu SZČPV, čím jemu samotnému ako aj organizácii vznikla ujma, nakoľko združenie nemá natoľko aktívneho člena vo vedení akým bol sťažovateľ.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo F. B. na prejednanie veci zákonom stanoveným postupom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva Spravodlivosti SR vo veci žiadosti o preskúmanie rozhodnutia Ústavu pamäti národa vedenej pod sp. zn. DR/2006/00415 porušené bolo.

2. Základné právo F. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva Spravodlivosti SR vo veci žiadosti o preskúmanie rozhodnutia Ústavu pamäti národa vedenej pod sp. zn. DR/2006/00415 porušené bolo.

3. Základné právo F. B. na prejednanie veci zákonom stanoveným postupom podľa čl. 46. ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ústavu pamäti národa vo veci žiadosti o priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja a vojnového veterána podľa zákona č. 219/2006 vedenej pod sp. zn. DR/2006/00415 porušené bolo.

4. Ministerstvu spravodlivosti SR prikazuje, aby vo veci žiadosti o preskúmanie rozhodnutia Ústavu pamäti národa vedenej pod sp. zn. DR/2006/00415 konalo zákonom stanoveným postupom a bez zbytočných prietáhov.

5. Ústavu pamäti národa prikazuje, aby vo veci žiadosti o priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja a vojnového veterána podľa zákona č. 219/2006 vedenej pod sp. zn. DR/2006/00415 konal zákonom stanoveným postupom.

6. F. B. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 EUR (dvetisíc EUR) , ktoré je mu Ministerstvo spravodlivosti SR povinné vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. F. B. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 EUR (dvetisíc EUR) , ktoré je mu Ústav pamäti národa povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

8. Ministerstvo spravodlivosti SR je povinné uhradiť F. B. trovy právneho zastúpenia v sume 122,85 EUR Sk (slovom jedenstoosemdesiatpäť EUR) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. K. P., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

10. Ústav pamäti národa je povinný uhradiť F. B. trovy právneho zastúpenia v sume 122,85 EUR Sk (slovom jedenstoosemdesiatpäť EUR) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. K. P., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 11 ods. 3 zákona o protikomunistickom odboji ak žiadateľ spĺňa podmienky tohto zákona, ústav vydá žiadateľovi preukaz účastníka protikomunistického odboja.

Podľa čl. 11 ods. 7 zákona o protikomunistickom odboji ak ústav odmietne vydať preukaz podľa odseku 3, môže žiadateľ písomne požiadať ministerstvo o preskúmanie tohto rozhodnutia.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

III.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom ministerstva pri preskúmaní rozhodnutia ústavu, ako aj základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom ústavu pri rozhodovaní o jeho žiadosti.

Z argumentácie sťažovateľa v uvedenej sťažnosti vyplýva, že k porušeniu označených práv malo dôjsť

- nečinnosťou ministerstva pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutia ústavu,
- rozhodnutím ústavu o jeho žiadosti, ktoré bolo nedostatočne odôvodnené,
- postupom ústavu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa, pri ktorom vopred prejudikoval rozhodnutie ústavu a o žiadosti rozhodol 10 dní pred rozhodnutím správnej rady ústavu.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom ministerstva spravodlivosti pri preskúvaní rozhodnutia ústavu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený v zmysle § 205t OSP domáhať sa na súde, aby súd vyslovil povinnosť ministerstva vo veci žiadosti sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutia ústavu konať a rozhodnúť. Z toho vyplýva, že sťažovateľ má k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich základných práv, o ktorých je oprávnený rozhodnúť všeobecný súd, čo v tomto prípade vzhľadom na princíp subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti sťažnosť sťažovateľa z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím ústavu o žiadosti sťažovateľa o priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja a jemu predchádzajúcemu postupu

V zmysle § 11 ods. 7 zákona o protikomunistickom odboji bol sťažovateľ oprávnený písomne požiadať ministerstvo o preskúmanie rozhodnutia ústavu, čo aj urobil.

Z uvedeného vyplýva, že aj vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu ústavu mal sťažovateľ k dispozícii účinný právny prostriedok ochrany svojich práv, čo aj v tomto prípade vzhľadom na princíp subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2009